

УДК 351.741(744)

Володимир Анатолійович ЄВТУШОК,

старший викладач кафедри тактичної

та спеціальної фізичної підготовки факультету № 3

Харківського національного університету внутрішніх справ;

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9206-3276>;

Єлизавета Сергіївна ЖЕРДЕВА,

курсантка навчальної групи ФЗ-201 факультету № 3

Харківського національного університету внутрішніх справ

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ КІНОЛОГІЧНИХ СЛУЖБ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

Постанова проблеми. У сучасному суспільстві та умовах розвитку держави гостро постає питання щодо покращення роботи митних служб, пошукових організацій, національної гвардії та органів міністерства внутрішніх справ, а саме забезпечення державного суверенітету та територіальної цілісності. Згідно з законом «Про основи національної безпеки України» та оперативному реагуванні на ці події і в цьому як ні де нам допомагає кінологічна служба у роботі якої є безліч аспектів ми розкриємо у нашій роботі.

Виклад основного матеріалу. Отже з найдавніших часів собака є кращим другом та помічником для людини, собак застосовували в усіх сферах життя починаючи з охорони будівлі і закінчуючи полюванням але у службі цих тварин почали використовувати під час Наполеонівських війн, таким чином у листі Наполеона Бонапарта датованим 21 січня 1788 року він писав, «В Олександрії є безліч собак які здатні нести добру службу» [1, с. 192].

З 1900-х років службові собаки почали активно використовуватися у 70-ти країнах світу наприклад у Німеччині під час першої світової війни застосовувалося більше 30-ти тисяч, у нашій країні кінологічна справа почала розвиватися з 1924 року коли була створена Центральна військова школа службового собаківництва. Кінологія принесла нашій країні багато корисного, таким чином зараз їх використовують для охорони державного кордону, важливих військових об'єктів, пошуку й затримання злочинців та пошуково рятувальних операціях. За допомогою братів наших менших також виявляють наркотики, вибухівку, зброю, незаконних мігрантів та запобігають тероризму.

В основному кінологічні команди застосовуються на митницях, але досить часто можна побачити як черговий підрозділ поліції або національної гвардії патрулює вокзал, ринки та людні місця з собаками. А тепер ми розберемо особливості кінологічної діяльності у органах МВС.

Кінологічна служба МВС створена 02.04.1994 та є головним кінологічним підрозділом у системі МВС. Кінологічна служба – це структурний підрозділ, що входить до блоку кримінальної поліції на правах самостійного відділу і є головним кінологічним підрозділом в системі МВС, який здійснює організаційно-методичну, контрольно-наглядову та облікову діяльність у кінологічній сфері. Отже з цього можна зробити висновок, що кінологічні підрозділи в межах своєї компетенції взаємодіють з відповідними підрозділами інших органів державної влади, підприємств, установ та організацій.

Виходячи зі змісту Інструкції з організації службової кінології в Національній гвардії України затвердженої Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 05.08.2014 № 772 [2], службові собаки використовуються під час: конвоювання обвинувачених (підсудних), засуджених; охорони важливих державних об'єктів; розшуку (пошуку), затримання осіб, які скоїли злочин та здійснили втечу; охорони громадського порядку та ін. У наказі МВС України від 11.07.2018 №597 [3] також прописані розподіл службових собак, а саме: спеціальні, племінні, вартові, резервні та цуценята. У цьому ж наказі у ч. 2, 3, 4 прописані особливості комплектування кінологічних підгруп та їх підготовки.

1. Комплектування кінологів здійснюється відповідно до чинного законодавства.

2. Працівники яких уперше прийнято до служби на службу повинні пройти первинну підготовку у кінологічному центрі.

3. Кінологи повинні вдосконалювати і підвищувати свою майстерність та підготовленість закріпленого за ним собаки або собак (основної та резервної, якщо вона є)

4. Кінолог має можливість працювати з власною собакою, але проходження медичного огляду на слух, зір, фізичний стан та прийняття її на службу до штабу.

5. Списання собак з служби здійснюється у зв'язку з погіршенням стану здоров'я, або перевищенням строку служби закріпленим цим наказом.

Висновок. Отже, кінологія відіграє величезну роль у безлічі галузей які охоплює МВС України та не тільки, а саме конвоювання, пошук зниклих безвісти, охорона громадського порядку та військових об'єктів, пошук заборонених речовин, вибухових пристроїв на митницях, а також для пошуку або затримання злочинців.

Список бібліографічних посилань: 1. Виноград О. В. Основи службової кінології / О. В. Виноград. Хмельницький: Меркьюрі. Поділля, 2011. 192 с. 2. Інструкція з організації службової кінології в Національній гвардії України затверджена Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 05.08.2014 № 772. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1213-14#Text> (дата звернення 01.11.2021). 3. Інструкція з організації діяльності кінологічних підрозділів ДСНС затверджена Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 11 липня 2018 року № 597. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0896-18#Text> (дата звернення 01.11.2021).